

Het lichtkunstfestival Glow in Eindhoven. De stad wil aantrekkelijker worden voor hoogopgeleide werknemers.

FOTO: HH

Kritiek op miljoenenplan voor aantrekkelijker Eindhoven

Ilse Zeemeijer
Amsterdam

De wensenlijst ter waarde van € 170 mln die de regio Eindhoven vrijdag heeft ingediend bij het kabinet, stuit op kritiek. Het plan om technisch talent in de regio te houden bevat veel reclame en mist onderbouwing, zeggen specialisten op het gebied van regionaal economisch beleid.

Volgens Frank van Oort, hoogle- raar stedelijke en regionale economie aan de Erasmus Universiteit, en Erik Stam, hoogleraar economie aan de Universiteit Utrecht, ontbreekt het in de plannen aan overtuigende argumenten waarom het kabinet juist in Eindhoven geld moet investeren en niet in andere regio's met vergelijkbare problemen. Stam: 'Het zijn mooie plannen, maar het is niet duidelijk waarom ze in het belang zijn van Nederland.'

Vrijdag overhandigde de regio een investeringsplan aan staats- secretaris Mona Keijzer van Economische Zaken. Het doel is de stad 'internationale allure' te geven en aantrekkelijker te maken voor hoogopgeleide werknemers, om wie Eindhoven concurreert met andere snelgroeiende hightech- regio's. Het kabinet heeft € 950 mln beschikbaar voor 'regionale knelpunten'.

De opstellers van het plan benadrukken dat elke euro Nederland ten goede komt. Toeleveranciers zitten verspreid door heel Nederland en Eindhovense bedrijven zijn een magneet voor nieuw onderzoek van universiteiten. De toepassingen die dat oplevert, zijn ook buiten Eindhoven nuttig.

Niettemin ziet hoogleraar Stam in de pitch vooral veel reclame. 'Het is veel pr en weinig analytische diepgang.' Opvallend is ook dat de regio benadrukt de 'eenmalige impuls' nodig te hebben om 'op eigen kracht' verder te gaan, terwijl bestuurders tegelijkertijd pleiten voor een hogere structurele bijdrage van het Rijk. Stam: 'Is Brainport nu wel of niet in staat op eigen kracht verder te gaan?'

Hoogleraar Van Oort, die eerder onderzoek deed naar regio's in Nederland, vindt dat Eindhoven zich te veel richt op de elite. 'Nieuwe banen voor hogeropgeleiden leiden niet automatisch tot banen voor lager en middelbaar opgeleiden. Profiteert iedereen in Eindhoven van investeringen in topcultuur, de technologie fotonica en de "quality of life" van expats?'

De twee experts vinden het verbazingwekkend dat het kabinet geld uitdeelt aan regio's zonder dat er een strategie is met duidelijke doelen en objectieve criteria. Want dat Eindhoven geld krijgt,

'Het zijn mooie plannen, maar zijn ze in het belang van Nederland?'

Hoogleraar Erik Stam

staat vast. De regio is een van de zes 'regionale knelpunten' die in het regeerakkoord zijn bestempeld als prioriteit. De andere vijf zijn Rotterdam-Zuid, de eilanden Bonaire, Sint Eustatius en Saba, ruimtevaartcentrum Estec in Noordwijk, Zeeland en 'nucleaire problematiek', zoals transport van kernafval.

Onderbouwing waarom deze initiatieven in aanmerking komen voor nationale steun, is er niet, blijkt uit navraag bij het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, dat de verdeling van het geld coördineert. Van Oort: 'De selectie lijkt arbitrair.'

Het Planbureau voor de Leef- omgeving pleit voor een nationale strategie waarin betrokken ministeries met een antwoord komen op de vraag hoe regio's kunnen floreren op een manier die heel Nederland ten goede komt. 'Dat betekent dat je per regio de specialisatie in sectoren en technologieën moet identificeren', zegt onderzoeker Otto Raspe, 'zodat je weet welke initiatieven een zetje nodig hebben om sneller te groeien.'

Stam en Van Oort sluiten zich bij de oproep aan en benadrukken dat het Rijk de verantwoordelijkheid heeft de belangen van alle regio's af te wegen. Van Oort: 'Nu wordt er zomaar een zak geld naar enkele regio's gesluisd in de hoop dat het goed komt.'